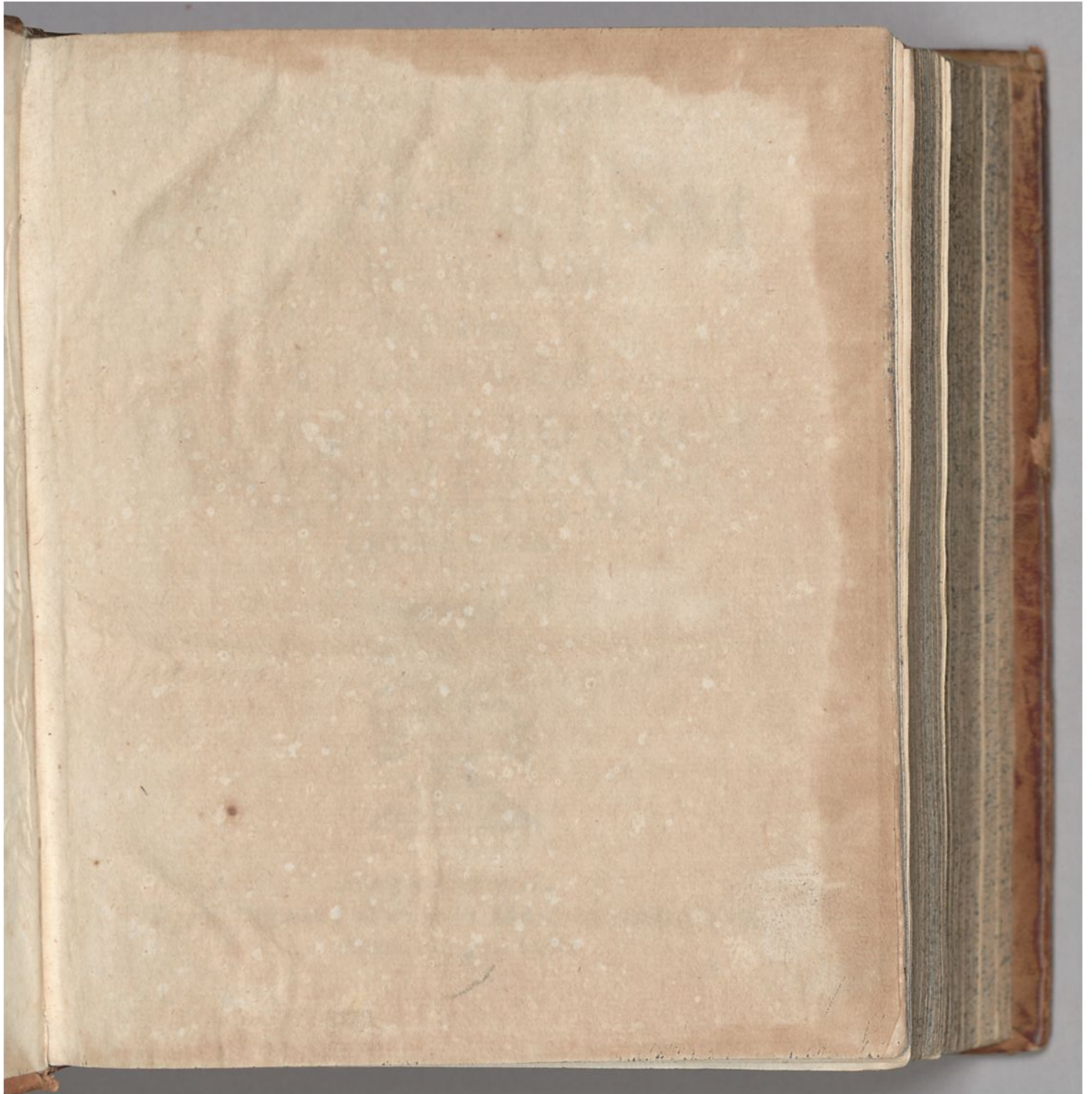

Leibn. Marg.
41

Varia ethica.

59

Q. D. B. V.
ETHICAM
PITTACI MITYLENAEI,

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. FRIDERICO WILHELMO,
MARCHIONE BRANDENBURGICO, ELECTORATVS
HEREDE, ET RELIQA

PRAESIDE
IO. FRANCISCO BVDDEO,
P.P.

ERVDITORVM EXAMINI
A. D. XIV. IUNII A. M. DC. XCIX.

SUBMITTIT
PHILIPPVS WILHELMVS von dem Busch/
Eques Guestphalus.

HALÆ MAGDEBURGICÆ, Literis CHR. HENCKELII, Acad. Typ.

Q. D. B. V.

§. I.

PITTACVS MITYLENAEVS patrem habuit HYRRADIVM, quem Thracia fuisse, auctor est DVVIS. * De aetate * ap. Diogenes ejus non necesse est praecipere, cum *genera* constet, & praeter alios quoque M. TVL- *Laertium* LIVS CICERO ** doceat, vno eodemque in Pittaco tempore apud Graecos vixisse, qui sapientes & haberentur & vocarentur. In- *p. 46.* *** de Orat.* dicitum tamen ejus argumentumque ex eo etiam capi potest, *lib. III.* quod eo tempore, quo Lydis imperavit CROESVS, eum vixisse innuat HERODOTVS, * sermonis istius elegantissimi, quem cum *p. 149.* ** lib. I.* CROESO habuisse a nonnullis dicitur, iniiciens mentionem. *c. III.*

§. II. Refert porro CICERO, ** septem Graeciae sapientes omnes, praeter MILESIVM THALEM, ciuitatibus suis praefuisse. De PITTACO, quod Mitylenaeis imperauerit, eisque leges tulerit, praeter DIOGENEM diserte docet Alexandrinorum Praesul CLEMENS. * Ex quo intelligimus, non fuisse istos viros, quos sapientes dixeret veteres, homines umbraticos, & puluere scholastico sordidos, aut ex illorum grege, qui cum commentis variis, iisque subtilibus, ast vanis simul & inutilibus, animum pascere ac oblectae, eaque cum ingenti strepitu atque clamore obtrudere aliis didicerunt, egregie se philosophari existimant, sed cordatos, morumque probitate ac puritate insignes, in ciuilibus quoque negotiis probe versatos, &

A 2

vt

ut paucis dicam, ita institutos eruditosque, ut & opera & consilio aliorum, praesertim civium suorum, patriaeque commoda promovere possent.

§. III. Atque tales omnino esse oportet, qui sapientum insigniri nomine volunt. De quibus & PLATONIS illud effatum, quo rebus publicis Philosophos praeesse, aut illorum rectores philosophiae se dare studio cupit, intelligendum est. Namque Philosophi nomine plane indignus est, qui non insimul est vir prudens. Ast prudens is demum est, eodem PLATONE ** au-

** in *Alci-
biad. II.*
p. 227

ctore, qui sibi & reipublicae consulere potest: *Φρόνιμόν γε Φήσομεν*, inquit, *ἀποχρώντα ξύμβουλον καὶ αὐτὸν αὐτῶ καὶ τῇ πόλει*: prudentem dicemus, sibi & reipublicae consulere potentem ac validum. Ad quam prudentiam comparandam litterae quidem conducunt, sed eae, quibus vera solidaque eruditio constat. Namque ut omnium rerum, sic litterarum quoque intemperantia laboramus, nec vitae, sed scholae discimus.* Quod in omnibus quidem, maxime tamen in Principibus est reprehendendum. Graviterque adeo peccant, qui hoc verae sapientiae a ficta discrimen aut ignorantes, aut insuper habentes, aut illa quoque plane destitutos, aut hac imbutos civitatum rectores volunt.

** vid. *Seneca Epist.*
CVI. in fin.

§. IV. PITTACVS itaque & clementia, & iustitia, aliisque virtutibus, pariter ac sapientissimis effatis, boni Principis non minus ac viri sapientis exemplum posteris praebuit. Et ejus quidem artis, quae explorare rite hominum mores, atque in latentes inquirere propensiones docet, eum non fuisse rudem, hoc ejus dictum testatur: *ἀρχὴ ἀνδρῶν δεικνύει*: principatus virum declarat. Ita sane est, haud raro qui viros bonos virtutisque deductos egregie mentiti sunt, postquam dignitatibus sunt ornati, muneribusque in republica admoti, latitantia torpentiaque mox produnt vitia, ut immutatos plane, saltem non eosdem amplius homines illos esse, nemo fere non credat. Nec ratio longius arcessenda, cum per se pateat. In potestatibus, inquit,

** in *Serm. FRANCISCVS BACO DE VERVLAMIO*, ** *licentia magna datur & Fidel. Cap. boni & mali*. Cum ergo antea quoque voluntas perpetrandi
XI. p. m, 41. mala adsit, desit tamen facultas, aut metus obstat, facile homi-
nes

nes a se impetrant, vt a manifestis flagitiis sibi temperando, vi-
ri probi obtineant speciem. Atque id eo enixius agunt, quo
difficilior improbis, saltem qui tales videntur, ad honores atque
potentiam est aditus. Eleganter rursus idem VERVLAMIUS: *in
malis optima conditio est, nolle, proxima, non posse.* Ast remoto fre-
no, indomitae prorumpunt cupiditates, nec fisti amplius pos-
sunt, & per varia scelerum atque flagitiorum genera, quae la-
tuerant haecenus, se conspiciendas omnibus praebent. De
Britannico TACITVS: † *neque enim segnem ei fuisse indolem ferunt, se-
ue verum, seu periculis commendatus retinuit famam sine experimento.* † *Annal.*
Innuat quippe, eum magnos nondum gessisse honores, nec rei *lib. XII.*
publicae clauum tenuisse, nullumque adeo dedisse *Cap. XXVI.*
experimentum virtutis, verane, an ficta, & simulata fuerit. *n. 3.*

§. V. Virtutis autem indolem plane perspectum habuif-
se videtur PITTACVS, prout ab homine Ethnico cognosci po-
tuit. χαλεπὸν, inquit, ἐσθλὸν εὑρεναι: *perdifficile est bonum esse.* si-
MONIDES † hoc ita extulit: ἀνδρα ἀγαθὸν ἀλαθῶς γενέσθαι † *ap. Diog.*
χαλεπὸν τὸ πιττάκειον: *virum bonum reuera fieri arduum ex Pit-* *Laert. l. c.*
taci sententia. Bene addit: ἀλαθῶς ἀγαθὸν, reuera bonum. Nam-
que speciem boni viri praebere, non adeo difficile. Ethnico
autem homini, non tantum χαλεπὸν, sed ἀδύνατον, virum bonū
fieri. Interim obstaculorum quaeiis, qui ad virtutis ar-
cem contendunt, se offerunt, & multitudinem & magnitu-
dinem agnouit PITTACVS. Idque alio rursus effato comproba-
uit. Phocaico enim dicenti, *quaerendum esse studiosum ac frugivi-*
rum: etiamsi, inquit, valde quaeferis, non inuenies. Ast vtrum-
que ignorant, qui PITTACO longe rectius sapere debebant, eo-
que demonstrant, eam viam, quam omnes ingredi decebat,
se nondū esse ingressos. Forte & speciali quadam ratione ad im-
perantes, atque viros negotia ciuilia administrantes, spectat
hoc PITTACI effatum. Sane si cogitemus, quod iam pridem
PLATO, † dixit: συχνῶ τῷ ψεύδει καὶ ἀπάτῃ δέησιν χεῖρεσθαι τὰς † *lib. V. de*
ἀρχοντας ἐπωφελεία τῶν ἀρχομένων: *crebro mendaciis & fraude*
Republ.
imperantes uti oportet ad commodum subditorum: facile illud com-
p. 415.
probabimus calculo nostro, perdifficile esse, vt vir politicus at-
que ciuilis, sit vir bonus. Ast PLATONIS quidem quo pacto ca-
pien-

piendum sit dictum, per se patet. PITTACI, si eo referatur, prudentiorum facile impetrabit suffragia, modo hoc addatur, licet difficile sit in rerum ciuiliu administratione, sine crimine versari, necesse tamen hoc esse, si prudentiae tueri leges cupiamus, fieri quoque id posse, si semel nobis constitutum sit, honestati, non nostris litare commodis, Deoque magis obtemperare quam hominibus.

§. VI. Ceterum officiorum ut recte constet nobis indoles, moneri solet, eius demum actionis ab unoquoque rationem exigi & posse, & debere, quam aut facere, aut intermittere, omnino penes nos stetit. Huic autem libertati, in externis ciuilibusque actionibus se exerenti, multiplici ratione, & quidem haud raro ipsorum hominum culpa, afferri impedimentum solet. Eiusmodi, ut nunc mittamus cetera, est ebrietas, ex potu potissimum eueniens, hominesque non tantum ad varia scelerum genera prouocans, & irritans, sed cognitione etiam priuans, ut quod per ebrietatem committunt, inscii velut atque inuiti designasse censeantur. Quae quidem res plerosque adduxit, ut ebrietatem ad delictorum excusationem, recte aduocari, ebriosque qui peccarunt, mitius, quam ceteros puniendos, existimarent. Atque obtinuit quoque haec sententia in Christianorum iudiciis, plane ac si hos demum deceret, velut praemio quodam homines ad intemperantiam inuitare. PITTACVS CONTRA MITYLENAEVS, ebrios cum peccarent, duplici multa afficiendos per leges statuit, ut ca-

* vid. quouerent remulentiam. * Rectene? an secus? paucis exquiremus.

que Aristoteles lib. II. Polit. Cap. X. & Oberinus ad h.l.

§. VII. Duo autem sunt, quae hic in censum veniunt. Primum illud est, ebrietatem nullam peccanti afferre excusationem. Alterum, posse & debere homines ob ebrietatem puniri. Hinc enim, quod PITTACVS dixit, facile confirmabitur. Prius dubio fere caret. Licet enim ebrietas, quod non diffiteor, voluntatis libertatem, imminuat, priuando hominem cognitione ad res diiudicandas necessaria, ast tamen ut se inebriaret, vel a potu immodico abstineret, utique penes peccantem stetit. Quicquid dicant ebrietatis ac intemperantiae defensores, nunquam sanae mentis homini persuadebant, in ui,

uitos ac reluctantes eo adduci posse, vt ad ebrietatem vsque se ingurgitent, ac potu repleant. Modo illis serio constitutum sit, sibi temperare a potu liberaliori, non temere erit, qui eos cogat, aut si dentur homines tum barbari & humanitatis expertes, quiduis potius patiendum, quam vt illorum voluntati obtemperemus.

§. VIII. Quod autem a magistratu ebrietas quoque puniri & possit, & debeat, ita euinco. Concedent, ciuiliū rerum periti, ea crimina puniēda esse a magistratu, a quibus magna reipublicae imminēt pericula. Namque ad ciuitatis cum primis salutem felicitatemque, quae a summis imperantibus infliguntur, comparatae sunt poenae. Ab ebrietate autem maxima in rempublicam redundare damna, tam, vt opinor, manifestum est, vt probatione non indigeat. Namque per eam, praesertim saepius repetitam, & mentis & corporis debilitantur vires, bona dissipantur, & in eam demum coniciuntur homines sortem, vt onus potius patriae sint, quam ornamentum aut praesidium. Praeterea, quid non designat ebrietas? lites, iurgia, homicidia, scortationes, adulteria, nonne plerumque ebrietati originem debent? Atque haec incommoda qui leuia dixerit, quid salus, quid felicitas reipublicae sit, ignorare mihi videtur. Notum est illud ARISTOPHANIS: *potasse valde noxium est: vinum facit pultare ianuam, & fores confringere, tum pendere aera post solutam crapulam.*

§. IX. Nec defunt exempla gentium, apud quas ebrietas punita fuit. Inter leges, quas MINOS Cretenſibus dedit, haec quoque fuit: *μη συμπίνεῖν ἀλλήλοις εἰς μέθην*, non compotare inuicem, usque ad ebrietatem. †† Muhamedem quoque †† vid. *Plat.* impostorem asseclis suis vini vsum interdixisse constat, non *ro in Minoe* alia vt ego arbitror, causa inductum, quam quod callidus *p. 507.* homo probe videret, diuturnum, quod moliebatur, imperium esse non posse, si ebrietate ad maxima scelera perpetranda, subinde ciues pellicerentur. Afferit quidem alias causas ex ipsis doctrinae Muhamedanae interpretibus LUDOVICVS MARRACCIVS, †† quarum vna tamen, quod in vino

plus
†† in *Prodromo ad refutat. Alcorani part. IV. Cap. XIV. p. 241. seq.*

plus damni quam utilitatis sit, a nostra sententia non proci-
abit, altera, quod vinum ex se suaque natura malum sit, calli-
de saltem aut a Muhamede ipso, aut eius discipulis excogita-
ta est, ut eo facilius ad obsequium ferociores flecterent.
Idem vero comprobatur lepidum illud commentum, quod AV-

† *Epist. III.* GERIVS BVSBEQVIVS, † in interdicti huius causam in-
Leg. Turc. quirens, affert. Namque o nihil aliud Muhamedani sibi
p. m. 92. voluerunt, quam ut docerent, incommoda maxima ex immo-
seqq. derato vini usu in hominum genus redundare, eoque haud
im merito ex magistri sui praecripto se abstinere. Ast quae
† *lib. III.* ex veteribus IO. DAMASCENVS, †† & recentioribus LVDVIGI-
Cap. XXIII. CVS VIVES † narrant, non temere se probabunt illis, qui-
† *de Verit.* bus perspectum, leges Muhamedis, Imperio conservando
Fid. p. 606. quam maxime ab eo fuisse accommodatas. De Indis, aliis-
que gentibus, apud quas ebrietas itidem pro crimine habe-
tur, nihil addimus, cum instituti leges id prohibeant.

§. X. De poenis & hoc PITTACI effatum extat: *Indul-*
gentiam poenitentiae praeferendam esse. Namque a Cumanis
vincum homicidam atque ad se missum, poena absoluit, ad-
diditque illud, quod retulimus, effatum, cum rem cognovisset.
Sapientior utique Stoicis fuit, qui solita severitate, ve-
niam impertire iis qui peccauerunt, prorsus nefas esse puta-
bant: † sed sua rursus evertabant placita, dum parcere qui-
dem sapientem, non autem veniam dare, autumabant. * Pla-
ne ac si nobis non liceat cum vulgo loquendi domino, igno-
scere vocare, quod parcere illi dicunt, ut recte pronuntiat
HUGO GROTIUS. †† Ast PITTACVS in contrarium currere,
†† *v. Sto-* & nimia facilitate peccare videtur. Namque, ut ea quando-
baeus serm. que in republica est rerum facies, ut non modo fas sit, sed vti-
XLIV. le quoque atque salutare, non punire, ita contra haud raro &
it. Cicero iustitiae & prudentiae leges, ut non ignoscamus, a nobis exi-
Orat. pro gunt. Atque saepius sane severitatem usurpandam, quam
Muraena, facilitatem ac lenitatem, civilium rerum indolem circumspi-
alique. ciens, fere asseveraverim. Legibus quippe nisi sua vis sua-
que constet sanctitas, firma ac stabilis respublica esse nequit.
Ast

* vid. Seneca lib. II. de Clem. Cap. VII.

†† lib. II. de I. B. & P. Cap. XX, §. XXIII. add. Galenus lib. II. de Hip-
pocrat. & Platonis decret. Cap. III.

Ast qui constabit, si impune migrentur? aut si in eam inducantur sententiam ciues, facile poenae remissionem impunitatemque se consequi posse? Quod cum secum expenderent viri prudentes, adeo non ad poenam remittendam faciles esse summos imperantes voluerunt, vt nec gratiae ius dandum, nec cuiusquam noxas compensandas esse meritis decernerent. †

† vid. Sci-

§. XI. Non hoc tamen sibi voluisse PITTACVM arbitror, pio Amira- ac si semper, nec criminis, nec ciuitatis, aliarumque rerum ha- tus Differ- bita ratione, ignoscendum sit illis qui peccarunt. Sapia- tat. Polit. ri, vt hoc credamus, non permittit. Sed, ni fallor, hoc innuit, lib. II. Dis- vbi magnae urgentesque causae cessant, ad minuendam po- curs. VII. tius poenam nos promptos esse debere. In quo praecipue clementiae laus posita est. Suffragatur illi SENECA: ** Quia ** lib. I. de difficile est temperamentum, quicquid aequo plus futurum est, in par- Clem. Cap. I. tem humaniorem praeponderet. Et alibi: * poenam si tuto poterit, * l. c. Cap. donet: sin minus, temperet. XX.

§. XII. Jam si ad singula officiorum genera descendamus, nullum se nobis offeret, de quo non praeclare admodum praeceperit PITTACVS. Eorum quae Deus a nobis exigit, summam complectitur, dum iubet, εὐσεβείαν ἀσπείν, pietatem colere. Ast per errorem ethnicis receptum, iniurius in Deum est, asserens, necessitati ne Deos quidem reluctari, adeoque fati legibus eum subiiciens. Sic praua & recta vbique inter se sunt permixta. Sapientissimis contra monitis hominem, vt erga se ipsum recte se gerat, erudit. Nullares aeque mortales versat in omnem partem, eosque aut miseros aut felices reddit, quam futurorum aut expectatio, aut metus. Hinc magna sapientiae pars, futurorum ita ut decet, habere rationem. Ea autem non vnius sunt generis. Quaedam enim fortuita plane sunt, nobisque abscondita, mentisque ac cogitationis nostrae modum plane superant. In his inquirendis, si quis multo vanissimoque labore, operam collocet, nihil aliud agit, quam vt se ipsum vexet, excrucietue. Miseros istos rectius sapere PITTACVS docet, irritosque conatus redarguit, asserens, obscuros esse futurorum euentus. Interrogatus quoque, quid esset optimum?

B

re-

respondit: τὸ παρὸν ἐν ποιεῖν, quod in praesentia occurrit, bene agere. In quo sapientissimos viros sibi consentientes habet.

**** lib. I. de Finibus.** TORQUATUS apud CICERONEM, **** expectare quidem sapientem futura, inquit, & ab iis tamen non pendere.** Et SENECA *** ex mente**
*** Ep. XV.** EPICURI, **stulti inquit, vita ingrata est, trepida est, tota in futurum fertur.** EPICURI vero mentem prolixius hac de re edisserit
**** lib. X. p. 656.** DIOGENES LAERTIUS. **** HORATIUS * quoque hanc philosophandi sequitur rationem: quid sit futurum cras, fuge quae-**
*** lib. I. Carm. rere, & quam fors dierum cunque dabit, lucro appone.** Et eodem pertinet improba isto sollicitudo de victu atque amictu in
Ode VI. futurum comparando, quam ipse reprehendit Seruator. ******
**** Matth. VI. 34.** Rursus tamen quaedam sunt futura, quae ex causis cognitis nobis atque perspectis procedunt, atque & ipsa cognoscia nobis atque intelligi, si animi vires intendamus, possunt. Haec rimari, haec quantum humanarum rerum conditio permittit, auertere, viri prudentis omnino est. Vnde rursus PITTACVS: *Prudentium est virorum, priusquam aduersa contingant, praevidere, ne eueniant: fortium vero cum illa contigerint, ferre aequo animo.* Sed magis adhuc laudanda est illa futurorum cura, qua de iis, quae post hanc vitam nos maneant, sumus solliciti, ut effugiamus tristitia, laeta consequamur: at haec non est huius loci.

§. XIII. Temeritatem quoque exprobrare hominibus videtur PITTACVS, dum mare infidum, terram fidelem dixit. Et sane reprehendunt passim veteres, temeritatisque non minus quam impietatis arguunt, homines, quod naturae rupto, ut COLVMELLA *** in Praefat. MELLA * inquit, federe, ventorum & maris objecti irae, se fluctibus**
**** lib. I. Carm. Od. III.** audeant credere. **Q. HORATIUS FLACCUS ** postquam dixit: impia, non tangenda rates transilire vadit, statim subijcit: audax omnia perpeti, gens humana ruit per vetitum nefas.** Et CLAUDIANVS, *** quos natura negat, arte sibi prae buisse vias, inquit, eum, de raptu qui dubius ausus committere fluctibus alnum.** Videas tamen ab a-Proserpiliis, iisque sapientissimis viris **** nauigiorum usum approbari, utae, add. tanquam non inuito Numine ab hominibus introductum.**
Seneca in Medea Act. II. & III. it. Quicquid huius sit, qui temere nec urgente necessitate pericula subit, imprudentiae saltem notam non effugiet, quin nec im-

pie-
Barthius lib. XVII, Aduers. c. IX. animadu. ad Claud. p. 151. **** Sap: Cap. XIV. 6,**

pietatis, vitam, praestantissimum Dei munus, ponendo in minimis.

§. XIV. Cetera, quae ad hanc officiorum classē referri poterant, vti illud: σωφροσύνην φιλεῖν, *sobrietatem ama*, instituti nostri memores, praetermittimus. Quae autem de officiis erga alios PITTACVS docuit, vt ea quoque vnico complectamur fasce, huc fere redeunt: *veritati stude: fidem, peritiam, dexteritatem, amicitiam, diligentiamque custodi: depositum cum acceperis redde: amico noli maledicere, ne inimico quidem*: quae singula amplissimum campum de rebus grauissimis dicendi, nobis aperirent, si iis immorari fas esset. Ad Principes vero rerumque Dominos haec eius monita spectant: *victorias sine sanguine acquirendas: itemque, maximum esse imperium τῶ ποικίλῃ ξύλῳ, ligni varii, leges* hoc ipso innuens. Etenim exploratum habebat vir sapientissimus, maxima bellorum esse incommoda, dubios euentus, vnde nunquam tantam in bello suscipiendo quis adhibere circumspectionem potest, vt non maior adhuc accuratiorque ipsi adhibenda fuisse videatur. Est hoc quotidianum Politicorum argumentum, in quo iam doctissimi viri satis ingenii vires periclitati sunt. * Legum autem vt per se summa vis, summaque sanctitas est, ita maximum, quoque illis imperium recte tribuitur, cuius tamen non eousque proferendi limites sunt, vt ille qui eas dedit ei subiiciatur: quod AVSONIVS * fecisse videtur, hoc ni fallor, ΠΙΤΤΑΚΙ dictum ita efferens: *pareto legi, quisque legem sanxeris*. Interim si imperantes sua sponte ad leges se componunt, facilius, vt a ciuibus obseruentur, impe-

* vid. *Lipstus Polit. lib. V. Cap. V. & H. Grotius de I. B. & P. lib. II. Cap. XXIV. * p. 118.*

§. XV. Ast, quod idem PITTACVS dicit, *sumpto arcu & iaculis sagittiferaeque pharetra, impetendum hominem improbum*, cum rectae rationis decretis, diuinisque parum conuenire videtur legibus. Mihi tamen hoc saltem sibi velle videtur, quod vir probus atque virtuti deditus, non possit non maximo odio scelera, improborum prosequi. Idque est quod recentiores docent, laudandum maximopere esse zelum, quo viri cordati quandoque ad profligenda ac eradicanda mala, bona autem quaeuis stabilienda atque conseruanda, inflammentur. Ast raro

ad-

admodum iste, quem praedicant, zelus tam purus esse videtur, ut non vi-
tium quid secum vehat: ut plurimum autem inconsultus etiam est, & cum
summa imprudentia coniunctus, existimauerimque fieri posse, tutius quoque, &
sapiente homine dignius esse, strenne in bona incumbere & prauis se opponere, si-
ne ulla animi commotione, quam zelum vocant. Quod tamen de eo, qui per cer-
ta documenta, quod diuinitus immissus sit, se prodidit, neutiquam intelligo.
Multominus autem ut in poenas, & duriores castigationes improborum, statim
erumpat, permittendum est, cum magistratus hoc munus sit. Quae enim a ve-
teribus quandoque dicuntur, virum bonum a natura magistratum designari &
quidem perpetuum, naturae lege ei principatum deferri, qui agat iusta, & id
genus alia, ab HYGONE quoque GROTIUS ** comprobata, rectiora edocetis,
se neutiquam probant.

** lib. II. de I.
B. & P. Cap.
XX. §. IX.

§. XVI. Non honesti tantum, sed decori quoque ratio habenda est
viro sapienti, Cynicosque reprehendimus merito, qui hoc plane habue-
runt insuper, & impudentiam rusticitatemque sapientiae crediderunt esse argu-
mentum. Rectius PITTACVS, cuius aliquot de decoro extant prae-
cepta. Primo quidem infelicitatem nemini exprobandam docet. Quan-
quam & honesti leges migret, qui talia exprobrat alteri, afflictoque affli-
ctionem addit. PITTACVS autem sapientissimos quosuis sibi consentientes
habet. ARISTOTELES: * qui natura deformes sunt, eos reprehendit nemo: sed,

* lib. III.

Ethic. Nicom.
Cap. XII.

** de audiend.

Poetis. p. 13.

add. lib.

II. Symposiae.

Quaest. I.

lib. I. de Of-

fic. Cap. XL.

** in Chara-

cterib. Erb.

p. m. 38. add.

Isaac Casau-

bonus ad h. l.

* Proverb.

XXV. n.

lib. I. de Of-

fic. Cap. XL.

** in Chara-

cterib. Erb.

p. m. 38. add.

Isaac Casau-

bonus ad h. l.

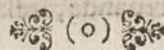
* Proverb.

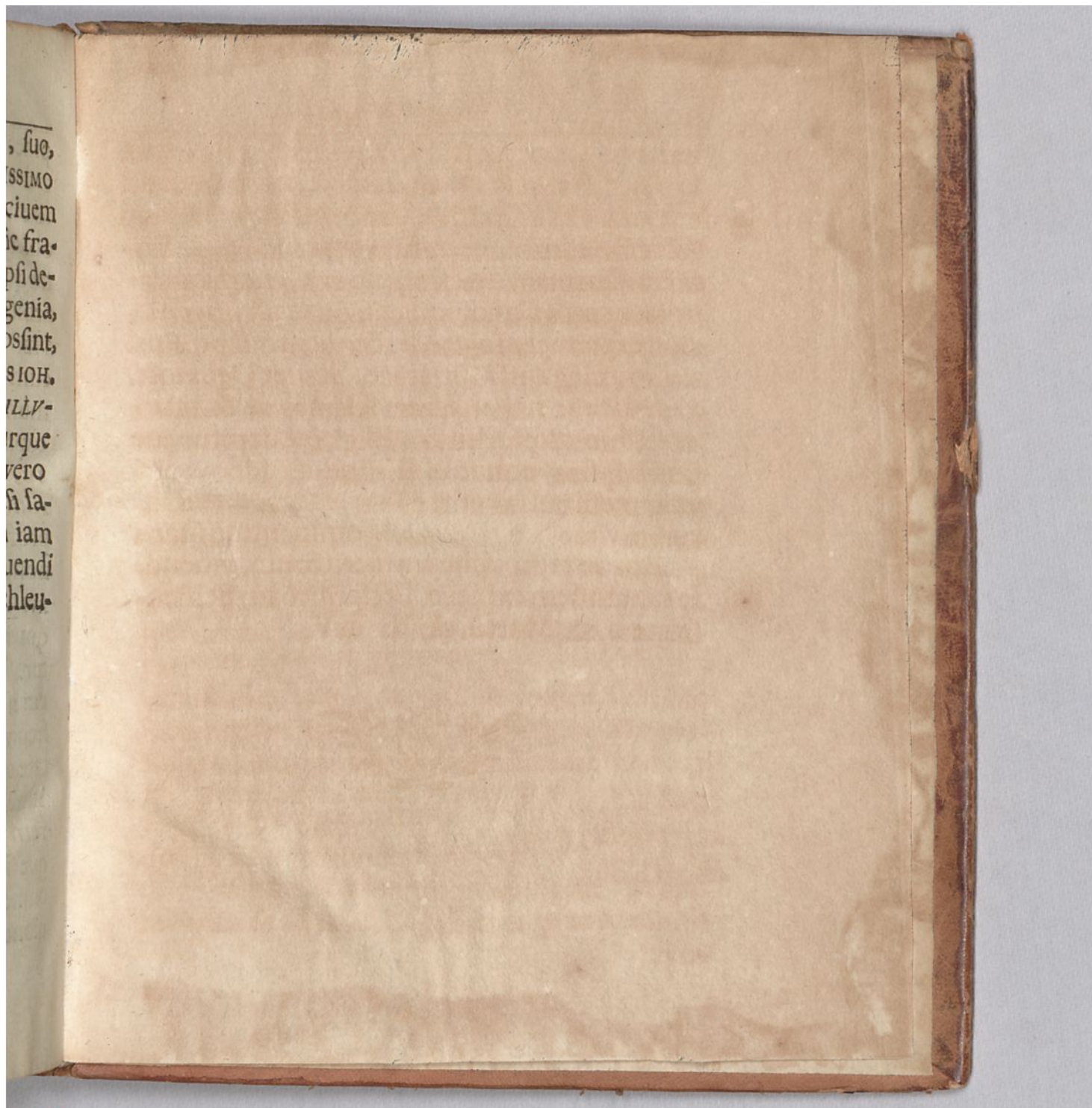
XXV. n.

illos, qui diuinitus non quidam per neglectum exercitiorum & incuriam ta-
les euaserunt. Et PLUTARCHVS ** Homerus, inquit, deridet eos, quos clau-
dicationis, coecitatis, aut similibus pudet, neque sit superabile ducens quod turpe non
sit; neque turpe, cuius non penes nos, sed penes fortunam est causa. Alterum vero
PITTACI monitum ad decorum spectans hoc est: quod facere instituis, noli
praeedicare. Rationem ipse addit: nam si facere nequiveris, rideberis.

§. XVII. Denique & ad prudentiam nos erudit PITTACVS nobili effa-
to, quod semper fere in ore habuit: καὶ γὰρ ὁ καιρὸς, tempus nostrum. Quorsum & al-
terum eius dictum spectat: maxime gratum esse tempus. Quamquam ibi non
habeatur vox καιρὸς, sed χρόνος. Designat autem PITTACVS eam virtutem
quae prudentiae aut pars aut fructus praestantissimus est, quam Graeci εὐκλεία
vocat. Stoici eam dicebant εὐταξία, ut auctor est M. TVLLIVS CICE-
RO, * qui per ordinem rerum, temporumque opportunitatem, eam describit.

Vitium quod illi aduersatur, Graecis dicitur ἀκακία, describiturque a THEO-
PHRASTO, ** quod sit ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων τὸ ἐν τῷ χρόνῳ, congressio molesta
tis quibuscumque congregariis. Exemplum autem eiusmodi affert: homo autem in-
tempestiuus est, qui ad amicum occupatum accedens, velit re communicata, cum
illo deliberare. Sed longe lateque ista εὐκλεία siue tempestiuitas, per omnes vi-
tae humanae actus se diffundit, & in factis pariter ac sermone, se prodat. Tam
autem necesse est, ut grauisimorum negotiorum vnice ab ea pendeat suc-
cessus. Intellexit illud Rex sapientissimus * maximo opere eam commendans,
& cum PITTACO plane consentiens. Sed haec nunc
sufficiant.

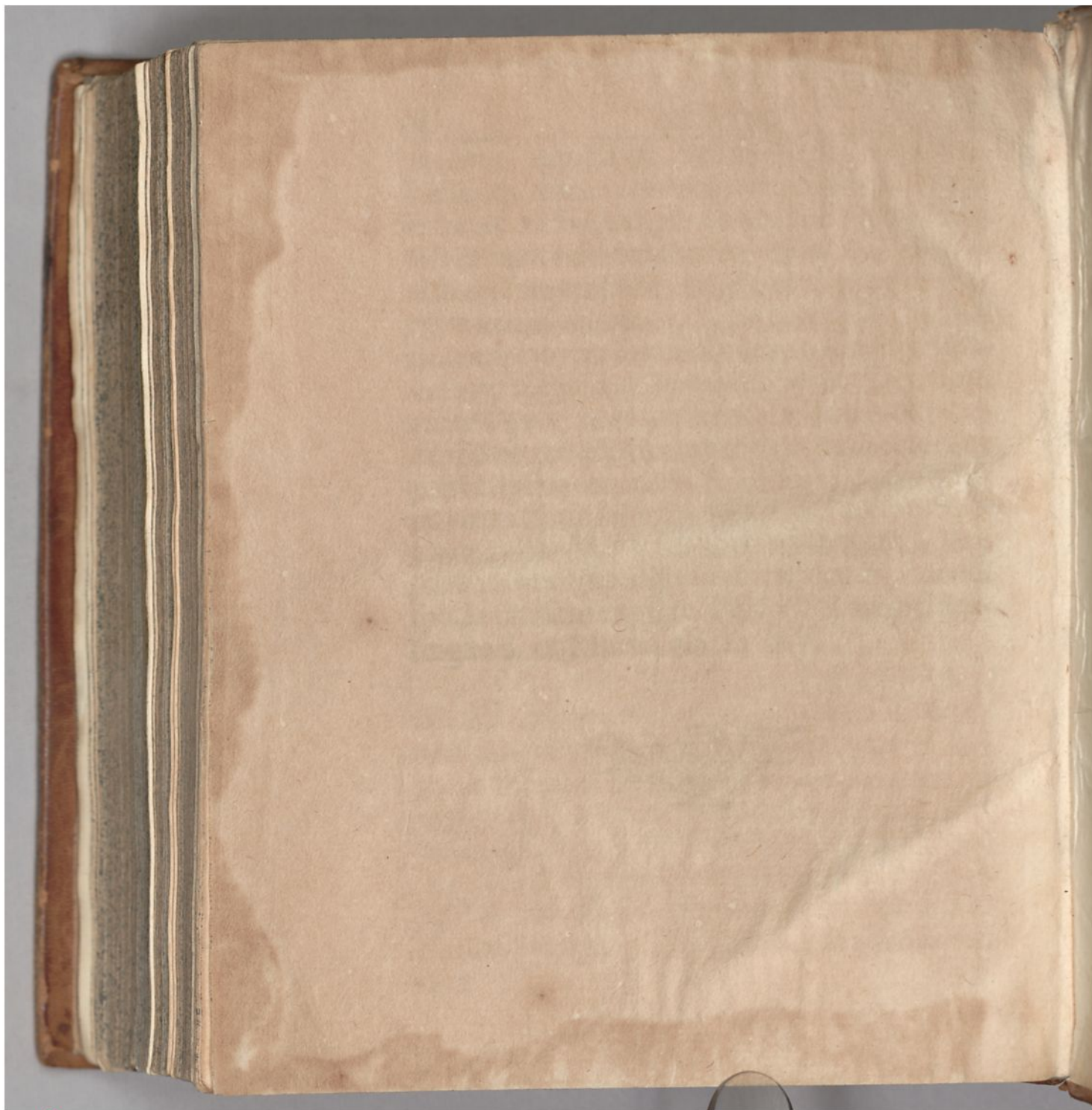

, suo,
SSIMO
ciuem
ie fra-
plide-
genia,
osint,
sioh.
LLV-
rque
vero
si sa-
iam
uendi
hley-

GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ BIBLIOTHEK
NIEDERSÄCHSISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Signatur: Lebn. Marg. 41, Stück 5g.ZEN Lebn. Marg. 41, [17] - -

GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ BIBLIOTHEK
NIEDERSÄCHSISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Signatur: Lebn. Marg. 41, Stück 5g.ZEN Lebn. Marg. 41, [18] - -

6832

35
GWL B Hannover
036 855 901

IV 5 A
40
685

